

"Lyssna på eleverna"

Undersökning av
gymnasieelevernas syn
på skolpolitiken 2022

Innehållsförteckning

Om Sveriges Elevkårer.....	4
Förord	5
Om undersökningen	6
Elevernas viktigaste förslag för en bättre skola.....	8
"Satsa på lärarna"	8
"Förbättra skolmaten"	9
"Fokusera på den psykiska ohälsan"	10
"Lyssna på eleverna"	11
"Förändra betygssystemet"	12
"En jämlik skola för alla"	14
Om dessa politiska förslag genomfördes – tror du att de skulle göra skolan bättre?	16
Satsa på bättre skolmat	17
Ge elever större möjlighet att påverka skolan	17
Satsa mer på elevhälsan	18
Ge lärarna högre lön och högre status	18
Se till att bara lärare med lärarutbildning får undervisa	19
Satsa mer på läromedel i skolan	19
Ha skola på lovet för elever som inte klarar kunskapskraven	20
Mer kontroll på skolor så att kvaliteten är hög	20
Ge elever meddelarskydd	21
Ge elever möjlighet att överklaga sina betyg	21
Göra högskolebehörighet till standard även på gymnasiets yrkesprogram	22
Rätta de nationella proven nationellt	22
Ge lärare rätt att ingripa fysiskt när en elev stör	23
Förbjuda friskolor att ta ut vinst	23
Förbjuda religiösa friskolor	24
Förbjuda mobiltelefoner på lektionstid	24
Göra skolan statlig	25
Ge elever betyg tidigare än i sexan	25
Införa studentexamen	26
Göra skoldagarna längre	26
Synen på skoldebatten	27
Vad tycker du om den politiska debatten om skolan?	27
Tycker du att politikerna lyssnar på eleverna?	28
Tycker du att det är lätt att förstå vad politikerna säger när de pratar om skolan?	28

Om Sveriges Elevkårer

Sveriges Elevkårer är Sveriges största ungdomsorganisation med medlemmar på gymnasieskolor över hela landet. Vår främsta uppgift är att göra det möjligt för elever att forma föreningar – elevkårer – på sina skolor och att stötta deras arbete för att göra skolan roligare, tryggare och starkare.

Vi är dagligen ute på landets skolor och träffar elever i deras vardag, men bjuder även in till regionala och nationella aktiviteter där unga från olika platser kan träffas och utbyta erfarenheter. Vi vet att starka elevkårer skapar starka gymnasieskolor, därför får elevkårerna som är medlemmar hos oss tillgång till support, utbildningar, material, tvistlösning och ett ekonomiskt stöd.

För oss är det självklart att unga och vuxna måste samarbeta för att världens bästa skola ska bli verklighet. Därför träffar vi politiker och pratar i media om hur skolans utmaningar kan lösas utifrån elevernas perspektiv, vi samarbetar med kommuner och privata aktörer för att se till att deras skolor har starka elevkårer som gör skolan bättre, och vi erbjuder utbildningar i till exempel elevinflytande och arbetsmiljö till personer i och utanför skolan.

Sveriges Elevkårer är en politiskt och religiöst obunden ideell organisation. Vår styrelse väljs av medlemmarna och består av nuvarande och tidigare elevkårsaktiva. På kansliet arbetar ett 40-tal anställda, utspridda på kontor över landet. Vår verksamhet finansieras främst med bidrag från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF).

Förord

Sveriges Elevkårer har för första gången någonsin bjudit in gymnasieelever runt om i Sverige att vara med och recensera partiernas skolpolitiska frågor inför ett valår. Och gensvaret har varit enormt! Fler än 12 000 elever har tagit sig tid att besvara vår enkät.

Den stora mängden svar är ett bevis på att unga har åsikter om frågor som berör dem och att de vill vara med och påverka. Samtidigt visar resultaten att eleverna sällan inkluderas i det politiska samtalet. Teman som får stort utrymme i debatten såsom längre skoldagar, tidigare betyg och införandet av en studentexamen anser eleverna vara bland de minst prioriterade, medan utbildade lärare med bra lön, förbättrad psykisk hälsa och ökat elevinflytande ligger i topp.

Vår undersökning visar även att nästan var tredje elev upplever att politikerna aldrig lyssnar på dem, medan var fjärde tycker att det är svårt att förstå vad de säger. Närmare 70 procent anser sig inte vara insatt i den politiska debatten.

Med denna rapport vill vi ge eleverna möjlighet att göra sin röst hörd och landets förtroendevalda en chans att ta till sig och utvärdera sina förslag. För Sveriges gymnasieelever sitter på värdefull kunskap. De har själva stenkoll på vad som motiverar dem, när de presterar bäst och hur de helst tar till sig information. De är väl medvetna om hur en bra lärare undervisar, vilka rutiner som skapar studiero och vad som behövs för trygga klassrum och korridorer.

På olika håll i landet har gymnasieelever lagt energi på att läsa, fundera över och besvara våra frågor. Nu hoppas vi att du tar dig tiden att läsa deras svar. Världens bästa skola kan endast bli verklighet om eleverna är med och skapar den.

Vi ser fram emot att höra dina tankar.

Josefine Fälth
Ordförande Sveriges Elevkårer

Om undersökningen

Sveriges Elevkårer skickade den 22 november 2021 ut en enkät till samtliga medlemmar i organisationen. Undersökningen gick ut till 117 818 mejladresser och besvarades av 12 063 personer, innan den stängdes på morgonen den 10 januari 2022. Enkäten genomfördes via SurveyMonkey och bestod av tre avsnitt.

I den första delen av enkäten presenterades 21 skolpolitiska förslag som gymnasieeleverna fick ta ställning till utifrån frågan "Om dessa politiska förslag genomfördes – tror du att de skulle göra skolan bättre?". Alternativen var: "Ja, mycket bättre", "Ja, lite bättre", "Nej, det skulle inte bli någon skillnad", "Nej, det skulle bli sämre" och "Vet ej". Frågorna baserades på politiska förslag hämtade från samtliga riksdagspartiers hemsidor under hösten 2021, förutom ett fåtal som lades till på grund av att de ansetts av vikt för elevrörelsen under lång tid. Frågorna i sektionen roterades.¹

Den andra delen av enkäten bestod av tre generella frågor om synen på den politiska debatten om skolan.

I den tredje delen av enkäten ställde vi frågan "Vad tycker du är det absolut viktigaste politikerna kan göra för att skolan ska bli bättre?" och lät eleverna svara fritt. Denna del har vi valt att presentera först i rapporten. 9 634 elever valde att lämna en kommentar. Kommentarer som redovisas är ett urval. De har medvetet inte redigerats, varpå stav- och grammatiska fel kan förekomma. I några enstaka fall har kommentarerna kortats ner vilket markerats med tre punkter. Namn på skolor och personer har dolts.

Av de svarande angav 42 procent att de går i årskurs ett, 30 procent i årskurs två, 27 procent i årskurs tre, samt en procent i introduktionsprogram. 65,4 procent av de svarande angav att de identifierar sig som kvinnor, 30 procent som män, 2,3 procent som "annat" och 2,3 procent ville ej svara.

¹ En fråga har exkluderats i sammanställningen på grund av att den var otydlig.

Region	Andel av svarande	Antal svarande
<i>Region Stockholm</i>	28,81%	3475
<i>Region Uppsala</i>	6,46%	779
<i>Region Sörmland</i>	1,41%	170
<i>Region Östergötland</i>	3,96%	478
<i>Region Jönköpings län</i>	1,28%	154
<i>Region Kronoberg</i>	3,37%	406
<i>Region Kalmar län</i>	3,07%	370
<i>Region Gotland</i>	0,17%	21
<i>Region Blekinge</i>	1,56%	188
<i>Region Skåne</i>	14,19%	1712
<i>Region Halland</i>	1,48%	179
<i>Västra Götalandsregionen</i>	19,95%	2407
<i>Region Värmland</i>	2,75%	332
<i>Region Örebro län</i>	3,33%	402
<i>Region Västmanland</i>	1,20%	145
<i>Region Dalarna</i>	1,87%	225
<i>Region Gävleborg</i>	0,53%	64
<i>Region Västernorrland</i>	1,37%	165
<i>Region Jämtland Härjedalen</i>	0,27%	33
<i>Region Västerbotten</i>	2,47%	298
<i>Region Norrbotten</i>	0,50%	60

Elevernas viktigaste förslag för en bättre skola

När eleverna själva får svara på frågan "Vad tycker du är det absolut viktigaste politikerna kan göra för att skolan ska bli bättre?" berör majoriteten av svaren teman som lärare, skolmat, psykisk hälsa, elevinflytande, betyg och likvärdighet.

"Satsa på lärarna"

En övervägande majoritet av gymnasieeleverna tycker att skolan skulle bli bättre om lärarnas löner höjdes (79,3 %) och endast lärare med utbildning fick undervisa (79,2%). I elevernas frisvar nämns ordet "lärare" 1 394 gånger. Många av kommentarerna handlar om betydelsen av utbildade lärare och vilka insatser som behövs för att attrahera och behålla dessa. En del av svaren rör behovet av att granska lärare och möjligheten att förflytta eller avskeda en lärare som inte håller måttet.

Svar på frågan "Vad tycker du är det absolut viktigaste politikerna kan göra för att skolan ska bli bättre?"

Tema lärare

"Fokusera på lärarna. Lärare ska kunna få ALLA barn att förstå ämnet annars har läraren misslyckats. Jag tycker alltså att lärarutbildning är det viktigaste."

"mindre klasser och fler lärare per elev"

"Satsa på lärarna, med bra lärare kommer eleverna kunna ha det kul samtidigt som de lär sig mer. Dessutom kommer det leda till att skolan får en högre status."

"Ställ högre krav på lärare. Just nu är det alldeles för svårt att sparka lärare på kommunala skolor oavsett hur dåliga de är. Bara för att läraren är utbildad betyder det inte att de är bra på att lära ut eller bryr sig om eleverna. Bara eleverna vet vilka lärare som är bra eller inte och eleverna bör därför på något sätt kunna berätta vilka lärare som är bra och vilka som inte håller standard."

"Ge lärarna bra lön och bra utbildning. Lärarna avgör hela skoltiden och en bra passionerad lärare gör all skillnad för eleven."

"Hjälpa lärare att fortsätta jobba heltid."

"Satsa på lärarna, att de får högre löner, mer status och att det faktiskt lönar sig att utbilda sig till lärare"

"Se till att lärare som blir anställda faktiskt kan det som de undervisar. Annars finns det risk att eleverna inte lär sig något, vilket kan negativt påverka deras framtid. För att göra lärarjobbet mer lockande borde man då höja lönerna och statusen, och göra sen att folk med bra utbildning kan bli lärare."

"Sätta mycket mera fokus på lärare, att få in bra lärare med bra lön och att man blir belönad när elever tycker att man är bra (annat än meningslösa troféer eller liknande). Lite naivt kanske, men det är lärarna som är viktigast."

"Kvalitetsgranska lärare. Göra det tydligt vilka krav man som elev bör ställa på sin lärare. Nästan ingen vågar påstå att det finns bra och dåliga lärare, men det finns. Om det är något som avgör hur bra man lyckas i skolan så är det läraren..."

"Förbättra skolmaten"

Nio av tio elever menar att bättre skolmat skulle förbättra skolan. I elevernas egna svar förekommer orden "mat" och "skolmat" tillsammans 605 gånger. Huvudargumentet är att godare och mer näringsrik mat ger eleverna mer energi till att fokusera och prestera på lektionerna.

Svar på frågan "Vad tycker du är det absolut viktigaste politikerna kan göra för att skolan ska bli bättre?"

Tema skolmat

"Att skolmaten förbättras. Maten är ett större problem än vad man kan tro. Där jag går just nu har fantastisk skolmat. Däremot, skolmaten på skolan jag gick på innan, var knappt ätligt. Undrar fortfarande vad de la i och hur de tillagade maten?!"

"Satsa på bättre skolmat, mat=bättre förutsättningar för eleverna att klara av skolan och få bra betyg"

"Införa bättre skolmat för att på så sätt få flera att äta skolmaten och därmed få energi för att lära sig under lektionerna."

"Bättre skolmat eller lösa hungerproblemet! Mycket större problem än vad vissa tror..."

"Tänka på vad det är för skolmat som serveras och elevens hälsa är otroligt viktigt!"

"Lyssna på elever. Fokusera på skolmat och scheman. Hos oss på [gymnasieskolans namn] händer det att skolmaten tar slut och att vi ej hinner äta pga långa köer och för korta tider."

"Fokusera på den psykiska ohälsan"

Över 85 procent av gymnasieeleverna anser att mer resurser till elevhälsan leder till en bättre skola. I svaren på frågan "Vad tycker du är det absolut viktigaste politikerna kan göra för att skolan ska bli bättre?" förekommer ord kopplade till mental hälsa minst 587 gånger. Ett stort antal av de svarande upplever att betygssystemet orsakar psykisk ohälsa. Tillgängliga kuratorer och psykologer nämns som önskemål.

Svar på frågan "Vad tycker du är det absolut viktigaste politikerna kan göra för att skolan ska bli bättre?"

Tema psykisk ohälsa

"Få skolor att fokusera på att läromedel anpassas för eleverna som individer för att minska psykisk ohälsa, samt satsa mycket på att förbygga psykisk ohälsa i allmänhet."

"Ta flera åtgärder gällande elevhälsa (psykisk hälsa) många elever lider i tystnad och personligen tycker jag inte att staten tar tillräckliga åtgärder. Skolan tyvärr idag grunden till mycket av den psykiska ohälsa som finns hos elever/studenter. Därför är det viktigt att skolor och politiker uppmärksammar detta!!"

"Satsa på elevhälsan. Svårt att lära sig saker när man inte mår bra. Speciellt när det handlar om psykisk ohälsa. Det måste alltid tas på allvar."

"Det största problemet vi har i samhället är baksidan till den välutvecklade och höga utbildningen vi har i skolan. Alldeles för många elever blir mentalt sjuka från den pressen. Det är både viktigt att förklara varför och hur allt fungerar. Men också vara hårdare på att utbilda om psykisk ohälsa och precis som alla elever får gå på koller hos skolsyster bör de få en chans att bli TVINGADE till respektive för psykisk ohälsa."

"Fixa betyg systemet för som de är uppbyggt nu leder till stress och psykisk ohälsa"

"Sattsa på elevhälsan. Så på något vis göra skol kuratorer ett mer lockande yrke och det är viktigt att förstå att vi går igenom en hel del som vi finner riktigt jobbigt och då blir det extra jobbigt att ha lärare som inte förstår att man inte kan göra sitt bästa i skolan, så mer stöd hade gett oss möjligheten till att fokusera bättre på studierna."

"Ta elevers mentala hälsa på större allvar. Elever ska få det lättare att prata med psykolog, kurator m.m"

"utbilda lärare i hur de ska hantera olika psykiska problem eller liknande som b.la deprission, add/adhd, åttstörningar mm"

"Satsa mer på elevers mentala hälsa. Lätt. Det är så otroligt många som känner sig stressade och mår dåligt. Hälsan hos ungdomar borde prioriteras. Mer fokus på elevhälsa kommer även förbättra skolprestation."

"Jag tycker att de bör se till att göra skolan mer anpassningsbar till alla elever. Vi är så OTROLIGT olika individer och det är ganska sjukt att vi ändå alla ska anpassa oss till samma typ av inlärning eller skolgång. Det borde finnas bättre anpassning för de som exempelvis har diverse problem med att fysiskt vara i skolan såsom mentala och fysiska sjukdomar. Man bör även anpassa skolan bättre och utbilda lärare och personal bättre i hur man hanterar mentala sjukdomar. Det är ytterst vanligt bland ungdomar med mental ohälsa och därav bör skolan och personal bli bättre på att kunna anpassa och ta hänsyn till dessa sjukdomar. Jag vill se en förändring där ens mentala hälsa prioriteras och värderas lika mycket som ens fysiska hälsa."

"Satsa på elevhälsa , prata om stress och ge större möjligheter till att komplettera"

"Typ se till att dem som blir tex lärare har mer kunskap om vad som faktiskt är hälsosamt och sunt är. Det mesta som fokuseras på i skolan är hur man ska prestera , hur man får bra betyg och lära sig som mest. Men ingenting om hur man också ska hantera prestationsångest. Att vara tydliga med att hur man presterar inte säger något om vem man är som person. Man kan få A i alla ämnen men det spelar ingen roll ifall man själv ändå inte mår bra. Att för hög press kan leda till vad som ses som "bra prestation" men att det sedan blev bekostnad på något annat. (Från en tjej som för ett tag sen stog med ena foten i graven pga sjuk i anorexia) - som utvecklades mycket pga skolan."

"fokusera på den psykiska ohälsan !!!"

"Satsa på elevers mentala hälsa. Många mår dåligt och känner sig mycket stressade idag, de elever jag möter som kommer till elevkåren med klagomål är många och det handlar alltid om stress och press då de känner sig värdelösa och får knapp förståelse från lärare . Elevhälsan måste blir mycket bättre! Helst en psykolog istället för kurator på skolan"

"Satsa på elevhälsa och mental hälsa i skolan. Många unga är stressade och/eller mår dåligt, och kuratorerna verkar ha ett ganska fullt schema. På min skola är kuratorn bara där en eller två dagar i veckan. Jag tror det behövs fler skolkuratorer och jag tycker att de förtjänar god lön. Jag tror inte att betyg från årskurs 4 skulle vara hjälpsamt, utan stressande. Ungdomar känner redan väldigt mycket stress då det är väldigt stort fokus på resultat och olika krav man ska uppnå, istället för att fokus ligger på att faktiskt lära sig."

"Lyssna på eleverna"

Minst 427 av de svarande uppmanar politikerna att "lyssna på eleverna" som svar på frågan "Vad tycker du är det absolut viktigaste politikerna kan göra för att skolan ska bli bättre?". Huvudbudskapet är att det är eleverna själva som har bäst kunskap om hur skolan ser ut idag och att politikerna därför bör rådfråga dem för att deras skolpolitiska förslag ska vara förankrade i verkligheten.

Svar på frågan "Vad tycker du är det absolut viktigaste politikerna kan göra för att skolan ska bli bättre?" ***Tema elevinflytande***

"Att sätta sig mer in i skolan och elevernas vardag för att kunna fatta bättre beslut, grundade på mer fakta."

"Besöka skolor och uppleva klassrumsmiljön för att därefter kunna besluta om åtgärder för förbättrad undervisning. Meddlarskydd skulle också vara till stor fördel att införa!"

"Fler regelbundna kontroller i skolorna av myndigheter, så att man får tag på det bristfälliga tidigt. Också att elevkårsprotokoll når ända upp till kommunen, det skulle hjälpa oss elever att kunna påverka och få de förändringar i skolorna som behövs. Förespråkar därför ett bättre samarbete mellan skola och kommun - kanske att det finns en person i kommunstyrelsen som har hand om respektive skola och elevernas klagomål och önskemål."

"Lyssna på de som faktiskt går i skolan, och lyssna på en bred mängd elever från olika platser. Inte bara storstäder, inte bara vita elever, inte bara elever i rika områden. Lyssna på alla elever."

"Sluta lyssna på vuxna i första hand, titta på enkäter gjorda av ELEVER. Se oss ELEVER. Även de undantagen som inte är grov majoritet. Speciellt när det gäller fråga om psykisk och fysisk hälsa, trygghet , om man blir hörd/sedd"

"Lyssna på ELEVERNA hellre än de vuxna eftersom skolan påverkar elever mer än de vuxna som endast arbetar med att lära ut och därför inte känner all prestationsångest mm som elever gör."

"Se till elevernas bästa och inte de som de själva tror är de bästa för eleverna ."

"Göra enkäter som går ut till alla skolor där eleverna får lämna sina åsikter, låta elever mejla in förslag/åsikter till sin kommun/regeringen varje år så politikerna får en bättre bild. Jag tycker även det är viktigt att politiker går till ALLA slags skolor, skolor i utsatta områden, i rikare områden, barn med olika funktionsvariationer, skolor med olika etniciteter och skolor i hela Sverige (från syd till norr). Jag tycker även att det är viktigt att politiker lyssnar på lärarna, det hade varit bra om alla lärare på alla skolor hade som uppgift att diskutera förbättringar, sedan framföra de till eleverantörs och därefter bestämma tillsammans vad som är bra/dåligt för att till sist (kanske 2 ggr om året) framföra det till regeringen. Då får regeringen en bättre koll på elevernas och lärarnas åsikter."

"Förändra betygssystemet"

Många gymnasieelever anser att systemet med kursbetyg leder till stress och försämrat mående. Upplevelsen är att det inte är rättvist att elevens betyg sänks på grund av sämre prestation vid ett enskilt tillfälle. En del elever önskar se färre och/eller tydligare kunskapskrav. En majoritet av gymnasieeleverna (69,7%) tycker att möjligheten att överklaga betyg är positiv. Fler än hälften av eleverna tror att skolan skulle bli sämre om betyg infördes tidigare än i årskurs sex, medan 15 procent menar att det inte skulle göra någon skillnad.

Svar på frågan "Vad tycker du är det absolut viktigaste politikerna kan göra för att skolan ska bli bättre?"

Tema betyg

"Anpassa undervisning och material för människor som har det svårt bl.a på grund av diagnoser. Förtydliga kunskapskraven. Lärare ska vara jättetydliga med vad som förväntas och krävs"

"Jag tycker det skulle varit mycket bättre om det inte fanns någon F i betyget dvs man får minst E för att vissa elever försöker verkligen men ändå får de ingen betyg och det gör det svårare för de speciellt i nian när man vill söka program."

"Gör kunskapskraven lättförståeliga och mindre subjektiva samt tydliggör vad lärare får och inte får göra när de ingriper tex vid bråk mellan elever"

"Jag anser att det är viktigt att politiker lyssnar till forskare när det handlar om betyg . Betyg från fjärde klass verkar inte vara bra för elever och verkar inte leda till bättre resultat. Jag har mycket svårt att tro att eleverna skulle må bättre av betyg från fyran. Redan nu kämpar massvis av elever med stress och ångest över betygen, även de betyg som ännu inte spelar roll. Disciplinen skulle inte skärpas av tidigare betyg . Istället skulle skillnaderna i vem som är "bra" och "dålig" i skolan bli påtagligare, och jag tror fler skulle tappa orken och lusten att lära."

"Förändra betygssystemet så att elever belönas mer för sina framgångar och fokuset tas bort ifrån elevens misslyckanden. Att skriva dåligt på ett prov när man skriver bra på alla andra och ändå få ett sämre betyg på grund av detta är helt orimligt. Stressen påverkar elevernas mentala hälsa, och gör skolan till en ångestfaktor snarare än en plats för att lära sig."

"Jag tycker att betygssystemet är onödigt. Jag tycker att betyg i skolan ska vara samma som med att skaffa körkort dvs, antingen blir man godkänd eller så blir man inte det. För mig är det obegripligt att jag ska behöva ha hösta betyg i alla ämnen när jag vill bli läkare. Alltså om jag fick dåligt betyg i musik, samhällskunskap så ska jag inte kunna komma in på läkarutbildningen vilket är så ologiskt och irrelevant. Förstår inte varför mitt gymnasiebetyg i trean ska behöva påverkas av hur jag var i ettan. Det är också irrelevant information, det som betyder något är min prestation nu."

"Ta upp om betygs stressen, ändra betygskalan tillbaka till G, Vg och Mvg till exempel. Eller göra det enklare att nå till A nivå"

"Att man får ett slutbetyg för varje ämne i trean som de va i grundskolan. Det skulle minska pressen och fler elever hade nått sina mål och fått plugga till de yrke de önskar. Stressen hade minskat och den psykiska ohälsan hos eleverna. Gymnasiet hade blivit roligare och mer motiverande och man hade känt sig tryggare och lugnare. Jag tycker absolut detta ska införas det finns INGA nackdelar."

"Ändra på betygssystemet. Jag jobbar inte i skolan för att lära mig utan jag jobbar för att få ett bra betyg och sedan gå till nästa grej och glömma bort vad jag lärde mig innan."

"Jag tycker att det är viktigt att inte sänka åldern för betyg . Det hade gett mer stress och vid en tidigare ålder. Många barn skulle även få stor press från sina föräldrar vid en tidigare ålder om dom har möjlighet att se barnets betyg vid en sån tidig ålder. Jag har själv väldigt höga krav på mig själv och jag tror att det var bra för mig att jag inte fick betyg innan 6 an. Om jag även inte hade fått de betyg jag strävade efter hade jag mått väldigt dåligt över det. Därför tycker jag att åldern att ge ut betyg inte ska sänkas."

"Anonyma inlämnar så att betyg inte sätts efter elev"

"Minns att elever är människor som inte klarar av hur mycket extra prov, längre skoldagar och mer betyg som helst. Det måste finnas tid till vila ibland också. Betyg stressar mycket, så de borde inte införas för tidigt. Egentligen borde det vara betyg först från sjuan, så att man får betyg på de kunskapskrav som mäts i nian (de enda betyg som spelar någon roll i grundskolan), innan dess är de bara en onödig stressfaktor"

"Skapa ett skolsystem som är mer inriktat på lärandet och mindre på betyg och prestation."

"Hela betygssystemet är fokuserat på att misslyckas. Om en elevs hela betyg försämras drastiskt för att den inte är bra på ett ämne så kommer elever hamna i fasen "måste vara perfekt hela tiden" eller så kommer de känna att det är hopplöst i vilket fall som helst. Samt att eleven känner sig dum och dålig bara för de enstaka ämnet som hen inte har talang för. Jag skulle vilja att politikerna börjar lyssna, för det är inte telefonen som är problemet, visst är det bra att man tar tag i småproblem men det hela behöver ses över. Man borde i de olika kunskapskraven bedöma efter ett genomsnitt, man borde se över ämnena för målen är för många i många ämnen, man borde ge varje elev mer fokus och se över mängden läxor för det yngre så jag minns att jag var väldigt stressad som 9 åring. Tack för att jag fick berätta vad jag tycker!"

"En jämlik skola för alla"

När gymnasieeleverna svarar på hur skolan kan bli bättre uttrycker en del oro för att utbildningen inte är likvärdig. Det finns en upplevelse av att inte alla lärare tolkar kunskapskraven på samma sätt, att kvalitén på undervisningen är olika beroende på vilken skola man går i och att det skulle vara lättare att få höga betyg på vissa skolor. Flera lyfter även behovet av att individanpassa för de elever som behöver det för att alla ska få samma förutsättningar att klara skolan.

Svar på frågan "Vad tycker du är det absolut viktigaste politikerna kan göra för att skolan ska bli bättre?"

Tema likvärdighet

"Förhindra de ökande klassklyftor och segregation på skolor genom att: Höja lönerna hos lärare, dela ut resurser mellan skolor, alltså så att alla elever får lika förutsättningar och lärare får lika löner på vilken skola som helst, så att välutbildade och duktiga lärare samt bra resurser finns på alla skolor. Den andra viktiga saken är att minska den dokumentation som både elever och lärare behöver genomföra. De praktiska ämnena skall vara praktiska och elever ska inte behöva skriva texter om vad de gör på t.ex. slöjd. Lärare ska inte heller behöva dokumentera vad gör, de ska bara undervisa och rätta prov och uppgifter."

"Att alla skolor har samma undervisningsnivå. Just nu är privatskolorna betydligt lättare att få bra betyg från, än kommunala. Jämför man vad två olika elever som går samma linje men den ena en privat, och den andra en kommunal skola, är nivå skillnaderna på undervisningen extremt stora. Detta är inte minst orättvist utan också mycket bekymrande."

"Att det ska vara lika krav för att få samma betyg i alla skolor. Då krävs alltså att alla skolor ska vara så lika som möjligt."

"Elever med funktionsvariationer måste få bättre stöd av lärare. Utbilda alla lärare till att kunna hantera barn och ungdomar med funktionsvariationer. Sättet som de diagnostiserade med ADHD blir behandlade är fruktansvärt. Nästan alla ungdomar jag träffat med ADHD (inklusive mig själv) har någon typ av trauma från ignoranta/utbildade lärare som fortfarande påverkar dem än idag."

"Ett tydligare bedömningsunderlag för lärarna så att alla lärare bedömer på samma sätt. Just nu känns det som att mycket går att tolka och att lärarna därför både undervisar och bedömer olika saker och på olika sätt, vilket inte känns helt rättvist. Undervisningen och chansen att få ett bra betyg kan alltså variera mycket mellan olika lärare just nu."

"Fokusera på att rättvisa betyg delas ut, att inte vissa får "gratis" betyg och glida genom systemet"

"Anpassa! Vi är människor, vi funkar olika. Jag har Asperger och är någon som behöver att det är tyst så se till att jag får allt jag behöver för att det ska vara tyst och jag har dyslexi och behöver alla texter upplästa. Så se till att jag får det, även på de nationella proven. Någon annan kan ha ADHD och inte alls tycker om när det är tyst och behöver fler pauser, då ska den personen få det, även på de nationella proven. En annan viktig sak är innehållet under sexualkunskapen, många av mina vänner i och utanför skolan känner att de inte vet tillräckligt om säker sex, olika sexualiteter eller könsidentiteter vilket jag anser ska vara ett krav att alla lär sig om."

"En jämlik skola för alla."

"Göra betygen mer rätt, det skiljer jättemycket från skola till skola och lärare till lärare vad man får för betyg. Vart man går och eller vilken lärare man har borde inte spela roll."

"Se till att utbildningen är jämn över alla skolor, både när det kommer till lärare , undervisning och material"

"Se till att lärarna har hög kvalitet på utlåtandet. Många lärare med utbildning är inte skapade för yrket och når inte fram till eleverna. Viktigt att göra även "problemskolor", med rykte om stökiga elever osv mer attraktiva och få bra lärare att vilja jobba på sådana skolor för att göra utbildningen mer jämlik och minska segregationen. Tex placera ut kvalificerade lärare på olika skolor, idag vill sällan bra lärare jobba på skolor som tex [skolans namn] vilket blir ett problem för barnen där. Miljön blir bara mer stökig och barnen får sämre utbildning."

"Se till att varje lärare är utbildad, undervisar på ett icke-konfessionellt och politisk oberoende sätt, behandlar varje elev lika"

Om dessa politiska förslag genomfördes – tror du att de skulle göra skolan bättre?

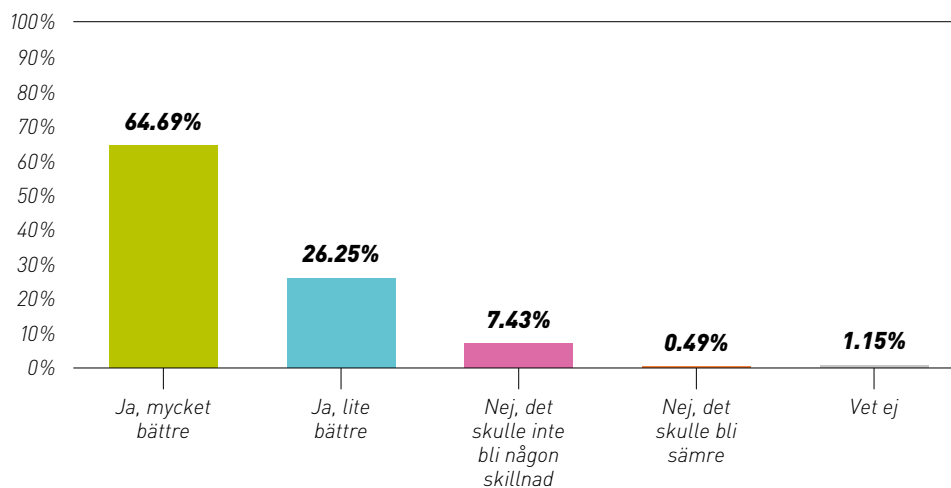
På följande sidor redovisas gymnasieelevernas syn på aktuella skolpolitiska förslag 2022. Förslagen presenteras i ordning från bästa till sämsta, enligt vad eleverna angett i enkäten. Högst upp hamnar bättre skolmat, större möjlighet för elever att påverka och mer resurser till elevhälsan. Längst ner ligger tidigare betyg, studentexamen och längre skoldagar.

De skolpolitiska förslagen, rangordnade enligt elevernas svar:

1. *Satsa på bättre skolmat.*
2. *Ge elever större möjlighet att påverka skolan.*
3. *Satsa mer på elevhälsan.*
4. *Ge lärarna högre lön och högre status.*
5. *Se till att bara lärare med lärarutbildning får undervisa.*
6. *Satsa mer på läromedel i skolan.*
7. *Ha skola på lovet för elever som inte klarar kunskapskraven.*
8. *Mer kontroll på skolor så att kvaliteten är hög.*
9. *Ge elever meddelarskydd.*
10. *Ge elever möjlighet att överklaga sina betyg.*
11. *Göra högskolebehörighet till standard även på gymnasiets yrkesprogram.*
12. *Rätta de nationella proven nationellt.*
13. *Ge lärare rätt att ingripa fysiskt när en elev stör.*
14. *Förbjuda friskolor att ta ut vinst.*
15. *Förbjuda religiösa friskolor.*
16. *Förbjuda mobiltelefoner på lektionstid.*
17. *Göra skolan statlig.*
18. *Ge elever betyg tidigare än i sexan.*
19. *Införa studentexamen med ett nationellt examensprov.*
20. *Göra skoldagarna längre.*

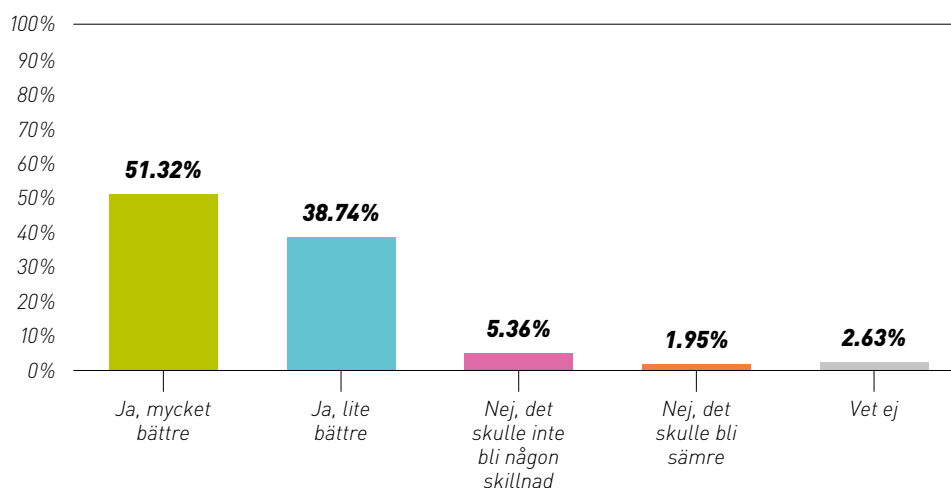
Satsa på bättre skolmat.

12 063 svar

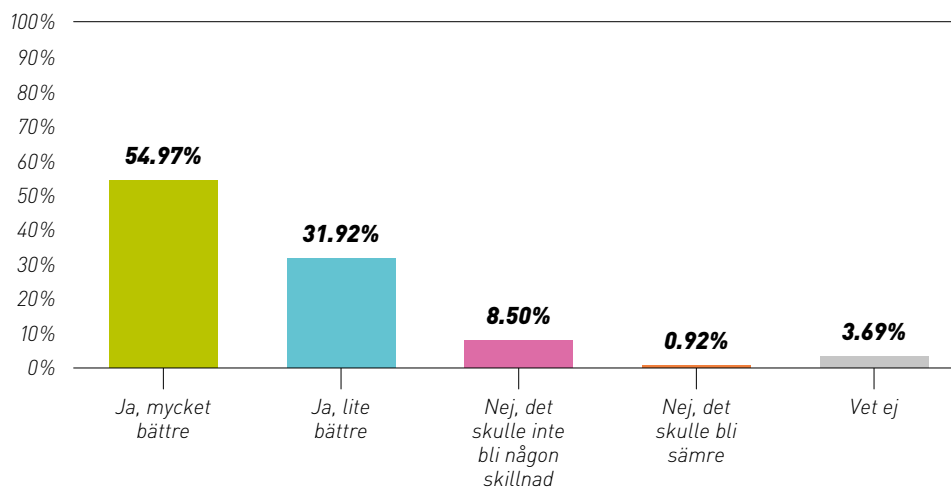
Ge elever större möjlighet att påverka skolan.

12 063 svar

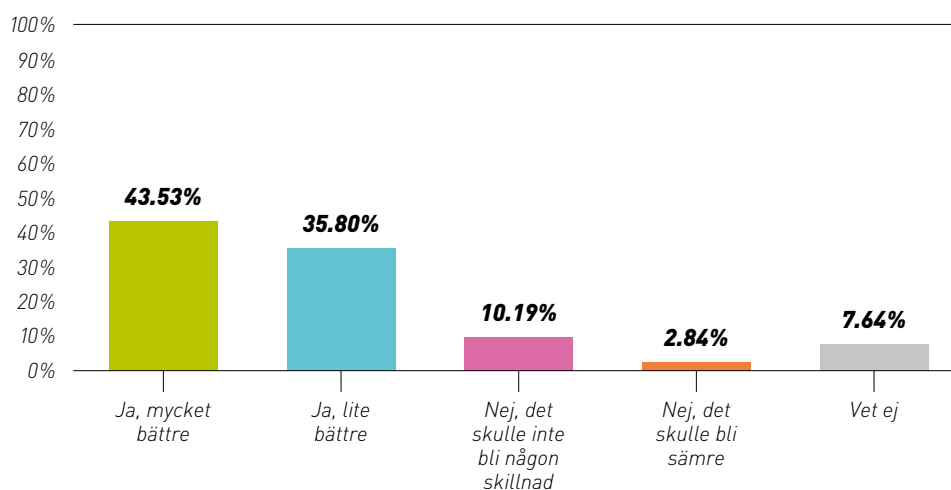
Satsa mer på elevhälsan.

12 063 svar

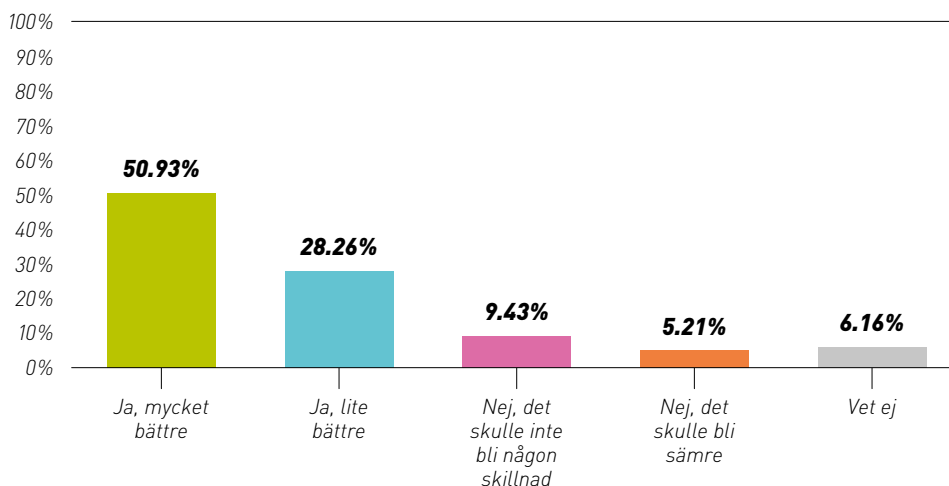
Ge lärarna högre lön och högre status.

12 063 svar

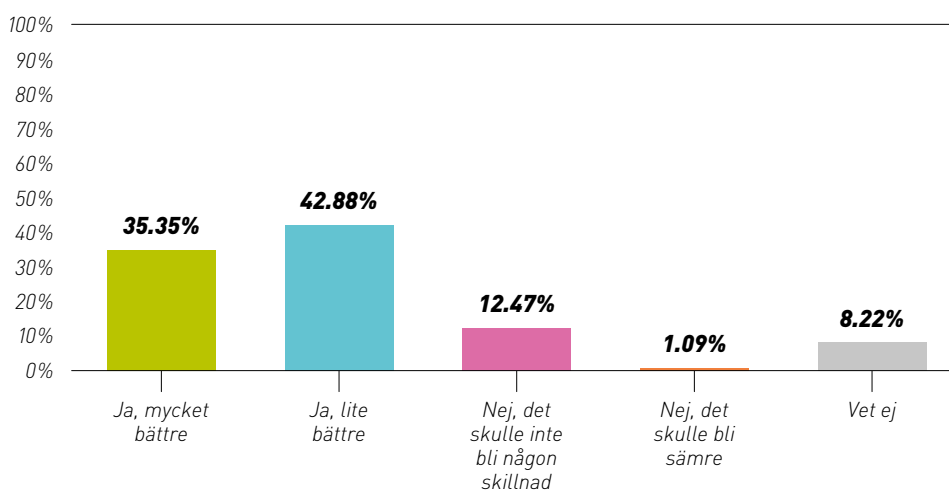
Se till att bara lärare med lärarutbildning får undervisa.

12 063 svar

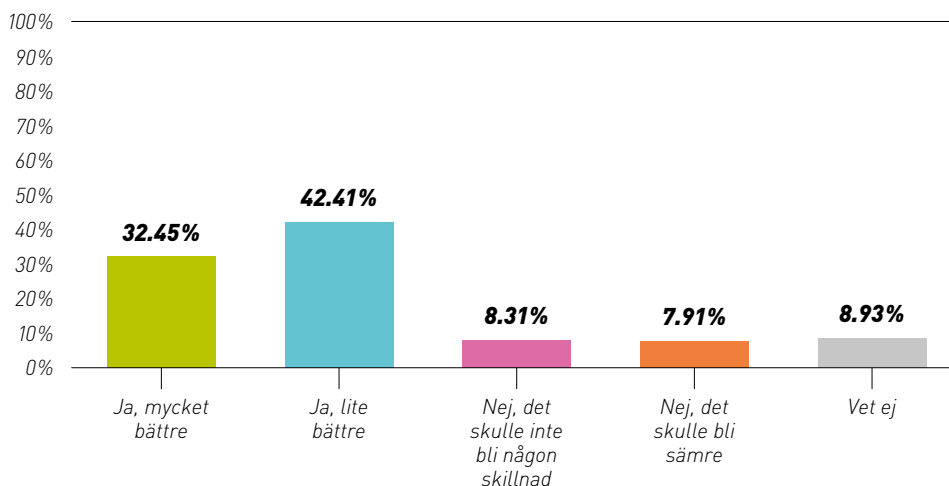
Satsa mer på läromedel i skolan.

12 063 svar

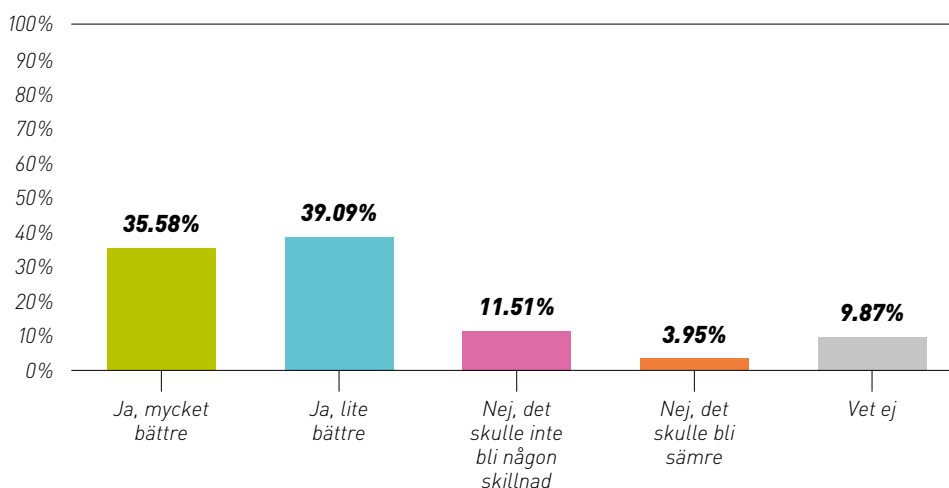
Ha skola på lovet för elever som inte klarar kunskapskraven.

12 063 svar

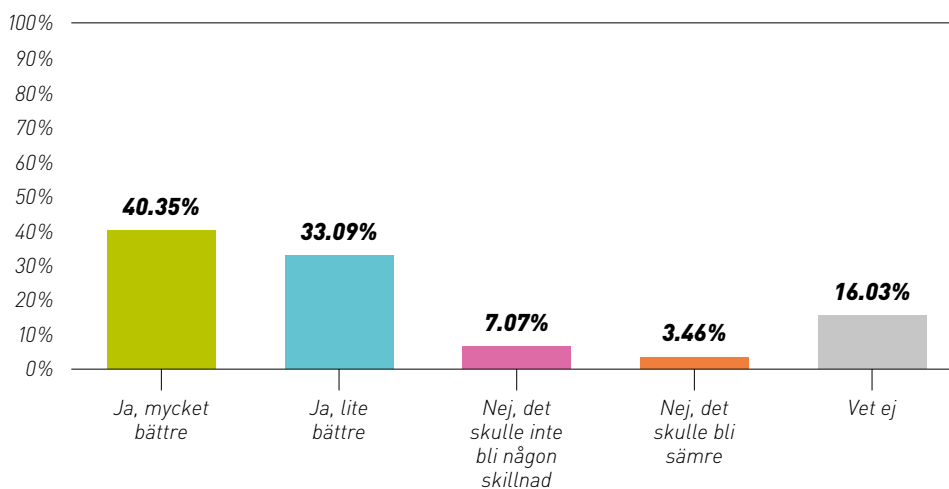
Mer kontroller på skolor så att kvaliteten är hög.

12 063 svar

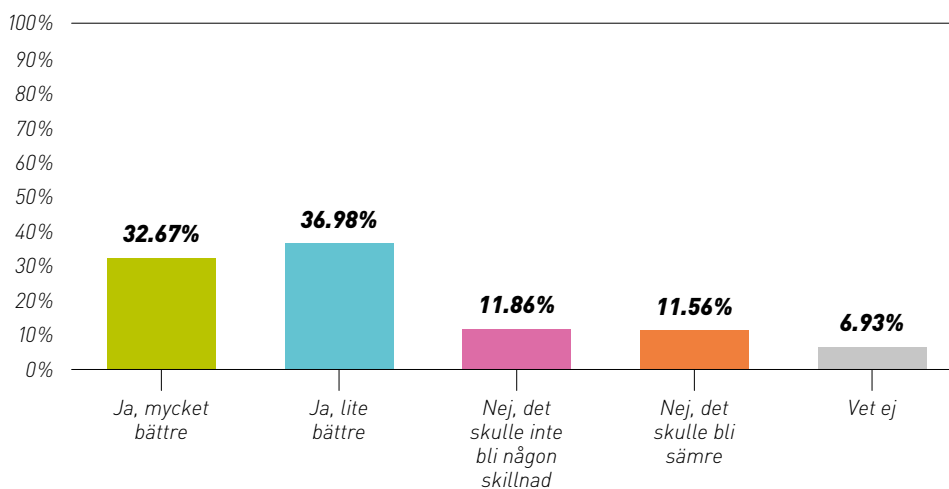
Ge elever meddelarskydd. Det vill säga möjlighet att kontakta media anonymt utan att rektor får ta reda på vem eleven är.

12 063 svar

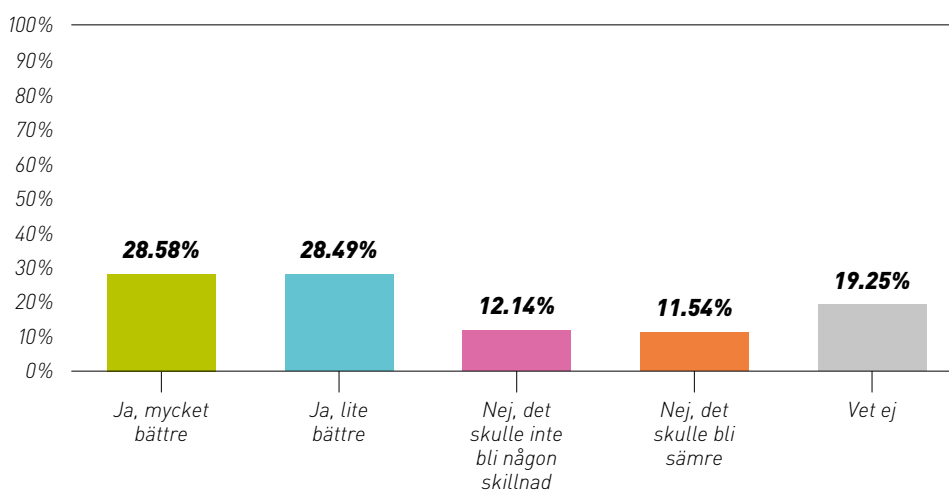
Ge elever möjlighet att överklaga sina betyg.

12 063 svar

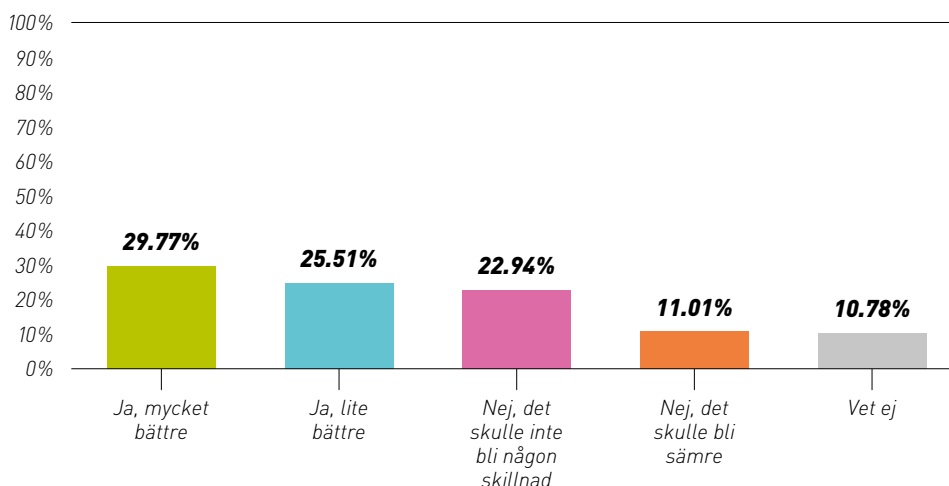
Göra högskolebehörighet till standard även på gymnasiets yrkesprogram. Med möjlighet att välja bort för den som vill.

12 063 svar

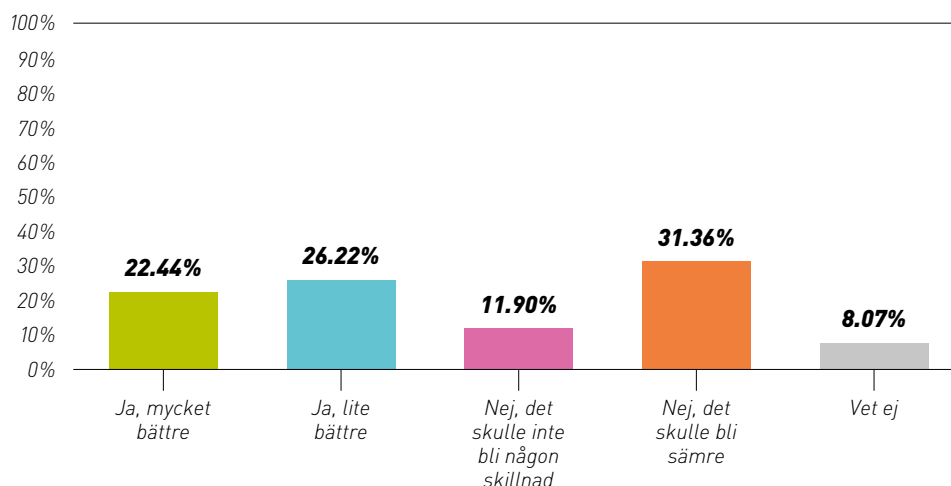
Rätta de nationella proven nationellt. Det vill säga att en utomstående rättar proven, istället för den egna läraren eller den egna skolan.

12 063 svar

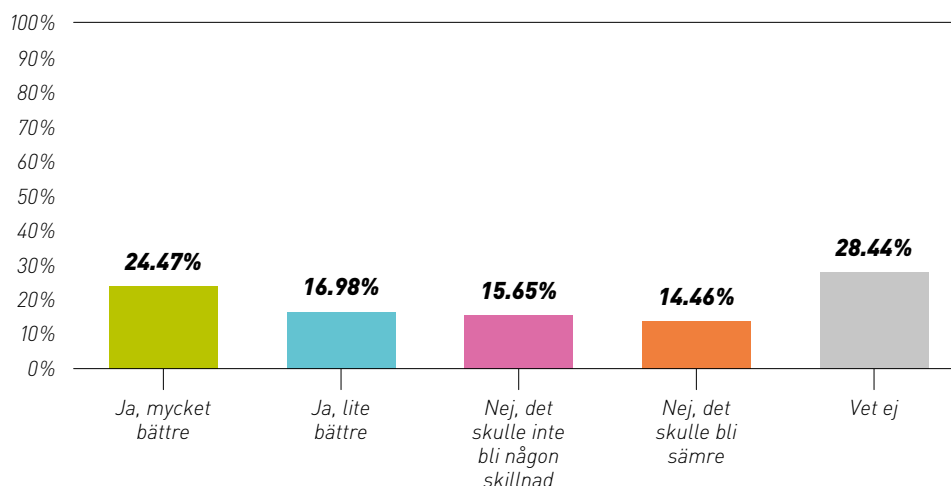
Ge lärare rätt att ingripa fysiskt när en elev stör. Till exempel ta ut eleven ur klassrummet.

12 063 svar

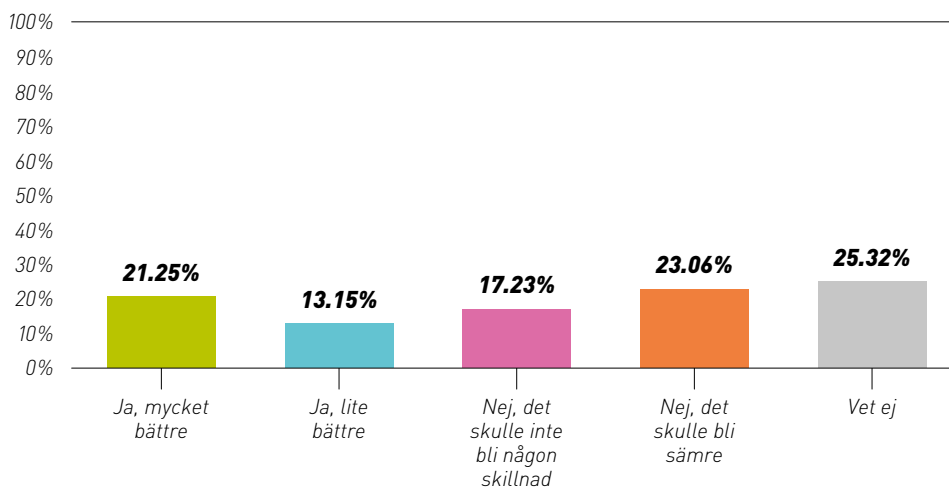
Förbjuda friskolor att ta ut vinst.

12 063 svar

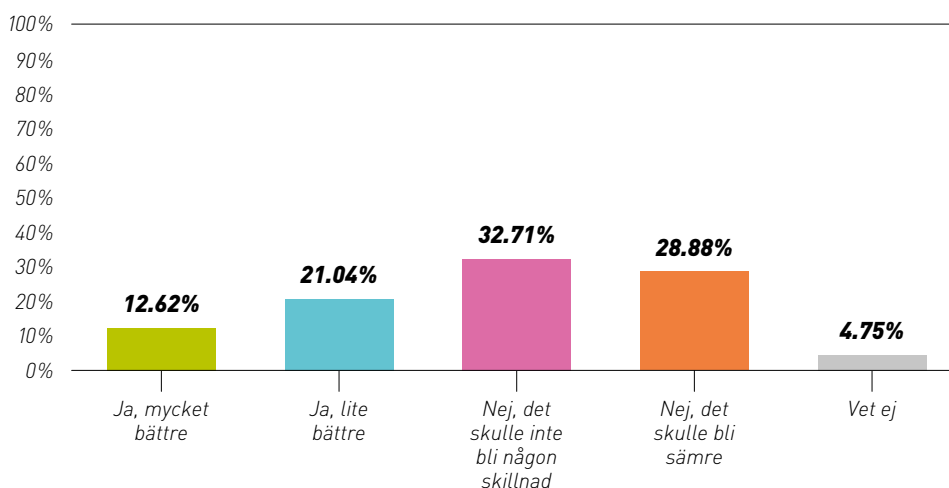
Förbjuda religiösa friskolor.

12 063 svar

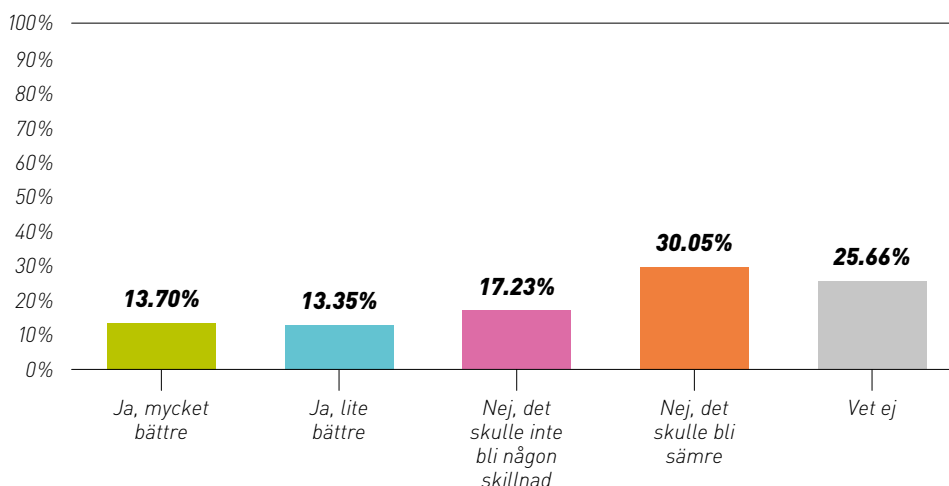
Förbjuda mobiltelefoner på lektionstid.

12 063 svar

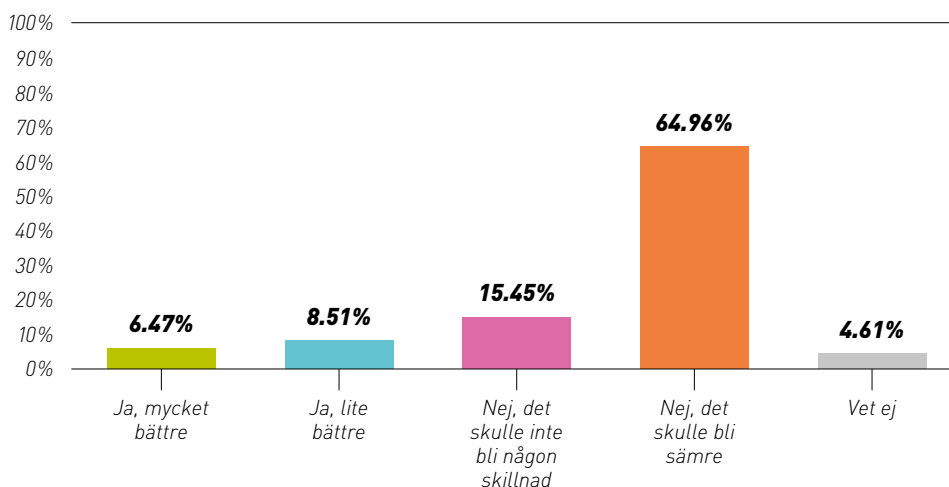
Göra skolan statlig. Det vill säga göra så att staten bestämmer över skolan, inte som idag varje kommun.

12 063 svar

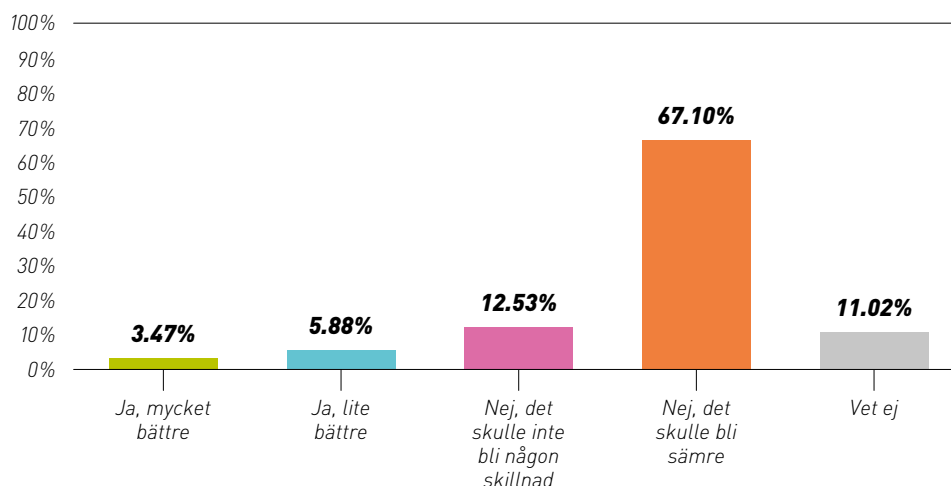
Ge elever betyg tidigare än i sexan. Exempelvis från fjärde klass.

12 063 svar

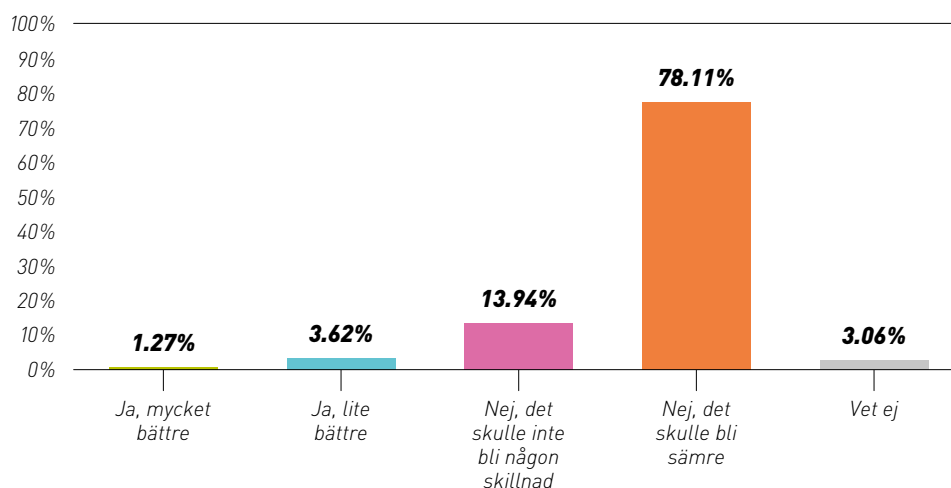
Införa studentexamen med ett nationellt examensprov som avgör om du får ta studenten.

12 063 svar

Göra skoldagarna längre.

12 063 svar

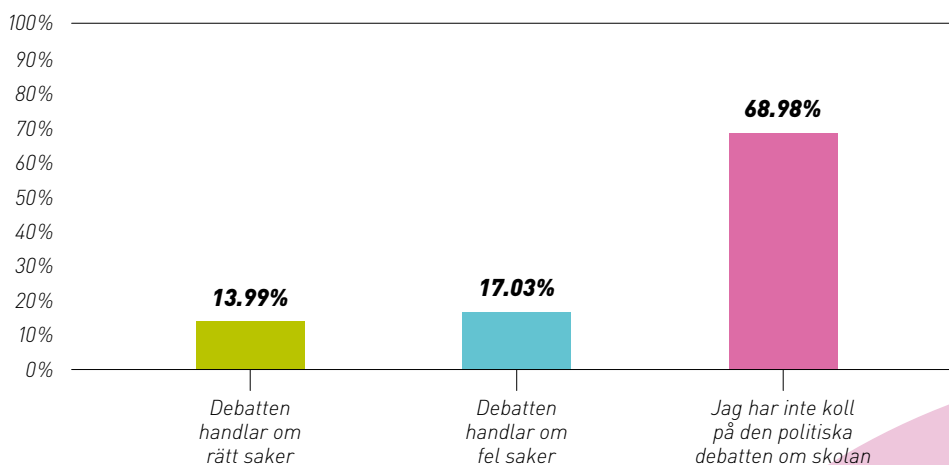

Synen på skoldebatten

En stor majoritet av gymnasieeleverna är inte insatta i den politiska debatten om skolan. Samtidigt upplever 30 procent av eleverna att politikerna aldrig lyssnar på dem och var fjärde elev att det är svårt att förstå vad politikerna pratar om.

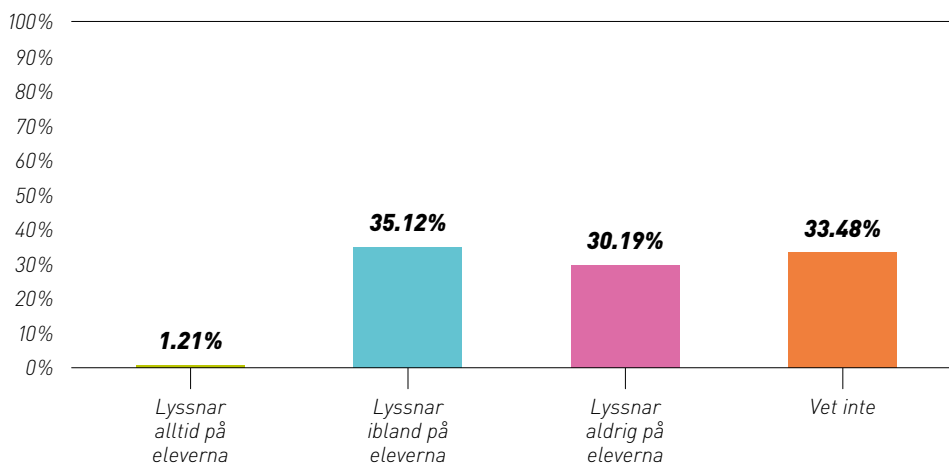
Vad tycker du om den politiska debatten om skolan?

12 063 svar

Tycker du att politikerna lyssnar på eleverna?

12 063 svar

Tycker du att det är lätt att förstå vad politikerna säger när de pratar om skolan?

12 063 svar

